GENERALINĖS ADVOKATĖS
ELEANOR SHARPSTON IŠVADA,
pateikta 2019 m. vasario 7 d.[1]

Byla C-589/17

Prenatal S.A.
prieš
Tribunal Económico Administrativo Regional de Cataluña (TEARC)

(*Tribunal Superior de Justicia de Cataluña* (Katalonijos Aukščiausiasis Teismas, Ispanija) pateiktas prašymas priimti prejudicinį sprendimą)

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – Importuojami tekstilės produktai, deklaruojami kaip Jamaikos kilmės – Muitų grąžinimas – Panaši medžiaga, kurią nagrinėja Komisija – Ribojamojo pobūdžio Komisijos komunikacija – Nacionalinių institucijų kompetencija“

1. Siekiant užtikrinti veiksmingą ES muitų sistemą, būtina žinoti į Europos Sąjungą įvežamų prekių kilmę. Be kita ko, nustačius prekių kilmę užtikrinama, kad atitinkamai prekei bus taikomas teisingas muitas, kai ši prekė kerta muitų sieną, ir kad muitą sumokės jį sumokėti privalantis asmuo. Šiame procese labai svarbios deklaracijos, nurodančios, kur buvo pagaminta prekė (jos kilmė). Pavyzdžiui, už gaminį iš Kinijos gali būti taikomas didesnis muitas negu už tą patį gaminį iš Jamaikos, ir Europos Sąjunga norės užtikrinti, kad būtų sumokėtos jai teisėtai priklausančios sumos.

2. Atsižvelgiant į tokį didelį finansinį poveikį, kyla pagundų sukčiauti pateikiant kilmės sertifikatus. Tačiau labai sudėtinga nustatyti sukčiavimą ir jį sustabdyti. Sukčiavimo atvejai paprastai nėra pateikiami ant sidabrinio padėklo ir lydimi akivaizdžių įrodymų. Todėl muitinėms dažnai teks iššūkis nustatyti tinkamą laiką, kada jos turės imtis pozityvių veiksmų užkertant kelią sukčiavimui arba įsikišant, kai jau sukčiaujama. Šiam sprendimui darys įtaką tokie veiksniai kaip biudžetas, darbo jėga ir strateginiai prioritetai. Apskritai, kalbant apie tarptautines prekybos sutartis, kyla klausimas, kokiu momentu verta atsisakyti pasitikėjimo muitinės procedūromis ir abipusiškumo principu ir grąžinti kontrolę.

3. Šis prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl tokių aplinkybių, kai muitai buvo nustatyti, tačiau juos sumokėti privalantis asmuo teigia, kad neturėtų jų mokėti, nes trečioji šalis sukčiavo.

1 Originalo kalba: anglų.

Teisinis pagrindas

Kotonu susitarimas

4. Partnerystės susitarimas tarp Afrikos, Karibų jūros bei Ramiojo vandenyno grupės valstybių (toliau – AKR valstybės) ir Europos bendrijos (kaip ji tuomet vadinosi) bei jos valstybių narių pasirašytas 2000 m. birželio 23 d. Kotonu (toliau – Kotonu susitarimas)[2]. Jis laikinai įsigaliojo nuo 2000 m. rugpjūčio 2 d. iki 2002 m. birželio 1 d.[3], o vėliau jo galiojimas buvo pratęstas ir susitarimas galutinai įsigaliojo 2003 m. balandžio 1 d.[4]

5. Kotonu susitarimo 3 straipsnyje nustatyta, kad „Kiekviena Šalis <…> imasi visų atitinkamų bendro pobūdžio ar konkrečių priemonių, kad būtų įvykdyti visi pagal Susitarimą prisiimti įsipareigojimai ir kad būtų palengvinta siekti šio Susitarimo tikslų. <…>“

6. V priedo 1 straipsnyje suderinamas lengvatinis režimas parengiamuoju laikotarpiu, nurodytu 37 straipsnio 1 dalyje, „AKR šalių kilmės“ produktų importui į ES[5], kad jiems nebūtų taikomi muitai. Išsami informacija apie lengvatinį režimą pateikiama V priedo 1 protokole (toliau – 1 protokolas). Taigi:

– lengvatinis režimas taikomas, jei pateikiamas EUR.1 sertifikatas,

– šį sertifikatą išduoda eksportuojančios šalies muitinė eksportuotojui ar jo įgaliotajam atstovui pateikus raštišką prašymą ir

– jei prašoma, eksportuotojas ar jo įgaliotasis atstovas turi eksportuojančios šalies muitinei „pateikti visus reikalingus atitinkamų produktų kilmę įrodančius dokumentus, taip pat įvykdyti kitus šio protokolo reikalavimus“[6].

7. Išdavus sertifikatą ir siekiant užtikrinti, kad tinkamai laikomasi procedūrų, išduodanti muitinė „imasi visų būtinų priemonių produktų kilmei ir kitų šio protokolo reikalavimų įvykdymui patikrinti. Ji turi teisę pareikalauti bet kurių įrodymų ir atlikti bet kurį eksportuotojo sąskaitų patikrinimą ar bet kurį kitą, kaip ji pati mano, būtiną patikrinimą. Sertifikatus išduodančios muitinės pareigūnai taip pat turi užtikrinti, kad šio straipsnio 2 dalyje nurodytos formos būtų užpildytos teisingai. Svarbiausia jie tikrina, ar produktų apibūdinimui skirta erdvė užpildyta taip, kad neliktų vietos apgaulingiems papildomiems įrašams.“[7] Visos susitarimo šalys įsipareigoja padėti viena kitai „stengdamosi užtikrinti tinkamą šio protokolo taikymą, <…> įgaliodamos kompetentingas muitinės institucijas tikrinti judėjimo sertifikatų EUR.1, deklaracijų sąskaitose faktūrose autentiškumą ir šiuose dokumentuose pateiktos informacijos teisingumą“[8].

2 OL L 317, 2000, p. 3.; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 11 sk., 35 t., p. 3.

3 2000 m. liepos 27 d. AKR–EB Ministrų Tarybos sprendimas Nr. 1/2000 dėl pereinamojo laikotarpio priemonių, taikomų nuo 2000 m. rugpjūčio 2 d. iki AKR–EB partnerystės susitarimo įsigaliojimo (OL L 195, 2000, p. 46).

4 Informacija apie AKR–EB partnerystės susitarimo įsigaliojimo datą (OL L 83, 2003, p. 69).

5 37 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad „derybos dėl ekonominės partnerystės susitarimų vedamos parengiamuoju laikotarpiu, kuris baigiasi vėliausiai 2007 m. gruodžio 31 d. Oficialios derybos dėl naujų prekybos susitarimų prasideda 2002 m. [rugsėjo] mėn., ir nauji prekybos susitarimai įsigalioja iki 2008 m. sausio 1 d., jeigu šalys nenustato ankstesnių datų.“

6 1 protokolo 14 ir 15 straipsniai.

7 1 protokolo 15 straipsnio 5 dalis.

8 1 protokolo 31 straipsnio 2 dalis.

8. Kai aptariamos prekės įvežamos į ES, kilmės įrodymų patikrinimas atliekamas „atsitiktinai arba kai importuojančios šalies muitinės turi pagrįstų abejonių dėl šių dokumentų autentiškumo <…>“ [9]. Eksportuojančios šalies muitinė „turi teisę pareikalauti bet kurių įrodymų ir atlikti bet kurį eksportuotojo sąskaitų patikrinimą ar bet kurį kitą, jos manymu, būtiną patikrinimą <…>“ [10]; o patikrinimų rezultatai turi būti pateikti prašančiosioms institucijoms „kaip galima greičiau“, aiškiai nurodant „ar dokumentai autentiški ir, ar nurodyti produktai yra kilę iš AKR valstybės <…>“ [11].

9. Jei, esant „pagrįstoms abejonėms“, per dešimt mėnesių nuo prašymo atlikti patikrinimą atsakymas negaunamas arba jei atsakyme nepakanka informacijos susijusio dokumento autentiškumui arba tikrajai produktų kilmei nustatyti, „prašymą pateikusi muitinė, išskyrus ypatingus atvejus, atsisako taikyti lengvatas“ [12]. Jei pagal patikrinimo procedūrą arba bet kokią kitą prieinamą informaciją galima manyti, kad šio protokolo nuostatos yra pažeidžiamos, „AKR valstybė savo iniciatyva arba [ES] paprašius atlieka reikiamus tyrimus arba pasirūpina, kad tokie tyrimai neatidėliojant būtų atlikti, kad būtų galima tokius pažeidimus nustatyti ir užkardyti, ir šiuo tikslu atitinkama AKR valstybė gali pakviesti [ES] dalyvauti šiuose tyrimuose“ [13].

10. Galiausiai protokolu sukuriamas muitinių bendradarbiavimo komitetas (toliau – MBK), kuris įgaliotas užtikrinti, *inter alia*, „teisingą ir vienodą šio protokolo taikymą“. MBK sudaro „valstybių narių ekspertai bei už muitinės klausimus atsakingi Komisijos pareigūnai ir AKR valstybėms atstovaujantys ekspertai ir AKR valstybių regioninėms grupėms atstovaujantys pareigūnai, atsakingi už muitinės klausimus“. Jie „nuolatos tikrina, kokį poveikį AKR valstybėms <…> turi kilmės taisyklių taikymas ir Ministrų Tarybai rekomenduoja atitinkamas priemones“ [14]. Todėl MBK „susitinka reguliariai“.

ES teisė

Muitinės kodeksas

11. Muitinės kodekso 1 straipsnyje [15] nustatyta, kad „muitinės veiklos taisykles sudaro šis Kodeksas ir Bendrijos arba nacionaliniu lygiu priimtos jo įgyvendinimo nuostatos“. 2 straipsnio 1 dalyje nustatomas principas, kad „Bendrijos muitinės veiklos taisyklės vienodai taikomos visoje Bendrijos muitų teritorijoje“.

12. 3 skyriaus („Skolą muitinei sudarančios pinigų sumos išieškojimas“) VII antraštinės dalies 217 straipsnyje nustatyta, kad „kiekvieną importo muito arba eksporto muito sumą, sudarančią skolą muitinei <…>, muitinė apskaičiuoja tuojau pat, kai gauna reikiamus duomenis, ir įregistruoja ją apskaitos registruose arba bet kuriose kitose jiems lygiavertėse duomenų laikmenose (įtraukimas į apskaitą)“ [16].

9 1 protokolo 32 straipsnio 1 dalis.

10 1 protokolo 32 straipsnio 3 dalis.

11 1 protokolo 32 straipsnio 5 dalis.

12 1 protokolo 32 straipsnio 6 dalis.

13 1 protokolo 32 straipsnio 7 dalis.

14 1 protokolo 37 straipsnis.

15 Atitinkamu laikotarpiu buvo taikoma Muitinės kodekso redakcija, išdėstyta 1992 m. spalio 12 d. Tarybos reglamentu (EEB) Nr. 2913/92, nustatančiu Bendrijos muitinės kodeksą (OL L 302, 1992, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 2 sk., 4 t., p. 307). 2008 m. birželio 24 d. Reglamentas Nr. 2913/92 buvo pakeistas ir panaikintas 2008 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 450/2008, nustatančiu Bendrijos muitinės kodeksą (OL L 145, 2008, p. 1), kuris pats buvo pakeistas ir panaikintas 2013 m. spalio 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 952/2013, kuriuo nustatomas Sąjungos muitinės kodeksas (OL L 269, 2013, p. 1).

16 Muitinės kodekso 4 straipsnio 9 dalyje skola muitinei apibrėžiama kaip „asmens prievolė sumokėti pagal galiojančias Bendrijos nuostatas atitinkamoms prekėms taikomų importo muitų (importo skola muitinei) arba eksporto muitų (eksporto skola muitinei) sumą“.

13. 220 straipsnio 2 dalies b punkte nustatyta, kad suma *neįtraukiama* į apskaitą, kai „teisiškai privaloma sumokėti muito suma nebuvo įtraukta į apskaitą dėl muitinės padarytos klaidos, kurios, yra pagrindo manyti, asmuo, privalėjęs sumokėti tokią pinigų sumą, negalėjo nustatyti, veikdamas sąžiningai ir laikydamasis visų galiojančių teisės aktų nuostatų, susijusių su muitinės deklaracijos pateikimu <…> Vis dėlto netinkamo sertifikato išdavimas nėra klaida, jeigu sertifikatas buvo išduotas pagal neteisingai eksportuotojo pateiktus faktus, išskyrus tuos atvejus, kai visų pirma yra aišku, kad sertifikatą išdavusios institucijos žinojo arba turėjo žinoti, kad prekės neatitiko reikalavimų, pagal kuriuos taikomas preferencinis režimas.“ [17] Jei įvykdomos 220 straipsnio 2 dalies b punkto sąlygos, 236 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad importo muitai grąžinami arba atsisakoma juos išieškoti.

14. Muitinės kodekso 239 straipsnyje nustatytas kitas importo muitų atsisakymo išieškoti pagrindas. 1 dalyje nustatyta: „Importo arba eksporto muitai gali būti grąžinami arba atsisakoma juos išieškoti susidarius 236, 237 ir 238 straipsniuose nenurodytoms padėtims: nustatytinoms taikant Komiteto procedūrą; sąlygotoms aplinkybių, kuriomis suinteresuoto asmens veiksmuose nematyti apgaulės arba akivaizdaus aplaidumo požymių. Padėtys, kurioms susidarius gali būti taikoma ši nuostata, ir procedūros, kurios turi būti taikomos tokiais atvejais, nustatomos taikant Komiteto procedūrą. Muito grąžinimui arba atsisakymui jį išieškoti gali būti nustatomos ir specialios sąlygos.“ Tokiu atveju prašymas gali būti pateiktas pagal 239 straipsnio 2 dalį. Įgyvendinimo reglamento [18] 905 straipsnyje dar papildomas 239 straipsnis nustatant, kad prašytojas gali pagrįsti savo prašymą pagal 239 straipsnio 2 dalį įrodymais, „dėl kurių gali susidaryti ypatinga situacija“.

Įgyvendinimo reglamentas

15. Išsamios procedūros, reglamentuojančios reikalavimus pagal Muitinės kodekso 220 straipsnio 2 dalies b punktą, pateikiamos Įgyvendinimo reglamento III antraštinėje dalyje (868–876a straipsniai). Procedūros, susijusios su reikalavimais, pateiktais pagal 239 straipsnį, nurodytos IV antraštinėje dalyje (899–909 straipsniai). Kadangi šios dvi nuostatų grupės yra identiškos [19] ir kadangi prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo klausimuose minimos nuostatos, susijusios su Muitinės kodekso 239 straipsniu, sutelksiu dėmesį į 899–909 straipsnius.

16. Įgyvendinimo reglamento 905 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad pareiškėjas gali teikti prašymą atsisakyti išieškoti muitus valstybės narės muitinei kartu su įrodymu, kad susidarė *„ypatinga padėtis“*, esant aplinkybėms, kuriomis jo negalima apkaltinti apgavyste ar akivaizdžiu aplaidumu. Jei muitinė „mano, kad ypatinga padėtis yra susijusi su tuo, kad Komisija neįvykdė savo įsipareigojimų <…>“, ji perduoda prašymą Komisijai, kad ji galėtų priimti sprendimą. Ši pareiga perduoti prašymą nebetaikoma, jei „Komisija jau svarsto atvejį, kai nustatytas faktų ir teisės normų atitikimas“ [20]. Tačiau jei byla vis tiek perduodama, „Komisija grąžina medžiagą muitinei ir laikoma, kad 906–909 straipsniuose nurodyta procedūra nebuvo pradėta“ [21]. Tokiomis aplinkybėmis atitinkamos muitinės „negali nuspręsti leisti grąžinti atitinkamus muitus arba atsisakyti juos išieškoti, kol nebus užbaigta procedūra, pradėta [Komisijos tuo pačiu metu nagrinėjamoje byloje] vadovaujantis 906–909 straipsniais“ [22].

17 Ši 220 straipsnio 2 dalies b punkto formuluotė buvo įtraukta į Muitinės kodeksą 2000 m. lapkričio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 2700/2000, iš dalies keičiančiu Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 2913/92, nustatantį Bendrijos muitinės kodeksą (OL L 311, 2000, p. 17; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 2 sk., 10 t., p. 239).

18 1993 m. liepos 2 d. Komisijos reglamentas (EEB) Nr. 2454/93, išdėstantis Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2913/92, nustatančio Bendrijos muitinės kodeksą, įgyvendinimo nuostatas (OL L 253, 1993, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 2 sk., 6 t., p. 3), iš dalies pakeistas 2003 m. liepos 25 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 1335/2003 (OL L 187, 2003, p. 16; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 2 sk., 13 t., p. 463) (kartu toliau – Įgyvendinimo reglamentas).

19 *Mutatis mutandis* jos yra identiškos.

20 905 straipsnio 2 dalis.

21 905 straipsnio 6 dalis.

22 899 straipsnio 2 dalies antra įtrauka.

17. Galutinį sprendimą Komisija priima pasitarusi su ekspertų grupe [23]. Suinteresuotajai valstybei narei ir taip pat visoms kitoms valstybėms narėms pranešama apie sprendimą, siekiant padėti „muitinėms priimti sprendimus tokiais atvejais, kai nustatomas faktų ir teisės normų atitikimas“ (908 straipsnio 1 dalis).

18. Perdavimo ir sprendimo priėmimo procedūros metu pareiškėjo prašoma, kad jis patvirtintų, jog susipažino su medžiaga ir ją papildė arba neturi nieko pridurti. Jei peržiūrėjusi medžiagą Komisija ketina priimti nepalankų sprendimą, pareiškėjui suteikiama galimybė pateikti pastabas prieš priimant galutinį sprendimą [24].

Faktinės aplinkybės ir procesas

19. Jamaika yra pasirašiusi Kotonu susitarimą.

20. Nuo 2002 m. sausio 1 d. iki 2004 m. gruodžio 31 d. (toliau – atitinkamas laikotarpis) *Prenatal S.A.* (toliau – *Prenatal*) importavo drabužius iš Jamaikos į Ispaniją remdamasi EUR.1 kilmės sertifikatais, dėl kurių buvo taikomas lengvatinis 0 % bendrasis išorės muito tarifas atliekant muitinį įforminimą.

21. 2005 m. vasario–kovo mėn. Jamaikos institucijos, Europos Komisijos Europos kovos su sukčiavimu tarnyba (OLAF) ir Ispanijos muitinė atliko patikrinimą vietoje siekdamos nustatyti, ar importuotiems drabužiams buvo tinkamai taikomas EUR.1 sertifikatas. Apibendrinant pažymėtina, kad jų bendroje ataskaitoje padaryta išvada, kad importuotoms prekėms negalėjo būti taikomas lengvatinis režimas, nes jos buvo pagamintos naudojant sudedamąsias dalis iš Kinijos ar Honkongo, todėl jos nėra laikytinos Jamaikos kilmės prekėmis. Jamaikos institucijos pripažino EUR.1 sertifikatus negaliojančiais atitinkamam laikotarpiui, todėl Ispanijos institucijos įtraukė į apskaitą muitus, kurių *Prenatal* nesumokėjo už per šį laikotarpį importuotas prekes.

22. 2006 m. gegužės 10 d. *Prenatal* kreipėsi į Katalonijos Specialiosios delegacijos Muitų regioninį skyrių prašydama grąžinti muitų skolą pagal Muitinės kodekso 239 straipsnį [25]. Remiantis nutartimi dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą, 2006 m. gegužės 23 d. prašymas buvo perduotas Komisijai pagal Įgyvendinimo reglamento 905 straipsnio 1 dalį, nes jis buvo susijęs su Komisijos tarnybų, kurioms atstovavo OLAF, neatliktais veiksmais. Komisija padarė išvadą, kad *Prenatal* byla savo faktinėmis ir teisinėmis aplinkybėmis panaši į kitą bylą (REM 03/07, dėl *El Corte Inglés SA*; toliau – ECI), todėl pagal 905 straipsnio 6 dalį grąžino bylos medžiagą.

23. 2008 m. lapkričio 3 d. Komisija priėmė Sprendimą C(2008) 6317 *final*, kuriame nuspręsta, kad pagrįsta *a posteriori* įtraukti muitus į apskaitą ir kad nepagrįsta atsisakyti juos išieškoti konkrečioje byloje REM 03/07 (toliau – Sprendimas REM 03/07). Jame padaryta išvada, kad atitinkamos institucijos nepadarė klaidos pagal Muitinės kodekso 220 straipsnio 2 dalies b punktą ir kad ECI nebuvo ypatingoje padėtyje pagal Muitinės kodekso 239 straipsnį. 2009 m. sausio 30 d. ECI pareikalavo, kad Bendrasis Teismas panaikintų šį sprendimą [26].

24. Tuo pat metu ECI (kuri nacionalinėms muitinėms nurodė, kad susidarė ypatinga padėtis, kaip ji suprantama pagal Bendrijos muitinės kodekso 239 straipsnį) pareiškė ieškinius Ispanijos teismuose reikalaudama panaikinti muitinės pranešimą, kuriuo reikalaujama sumokėti nesumokėtus muitus. 2008 m. spalio 20 d. *Audiencia National* panaikino šį pranešimą. 2010 m. vasario 4 d. nutartimi *Tribunal Supremo* (Aukščiausiasis teismas, Ispanija) pateiktas kasacinis skundas buvo pripažintas

23 907 straipsnis.

24 905 straipsnio 3 dalis ir 906a straipsnis.

25 *Prenatal* savo rašytinėse pastabose pažymi, kad ji pateikė du prašymus: pirmą – pagrįstą Muitinės kodekso 239 straipsniu, kurį ji pateikė 2006 m. gegužės 8 d., o antrą – pagrįstą 220 straipsnio 2 dalies b punktu, kurį ji pateikė 2009 m. sausio 23 d.

26 2013 m. gruodžio 9 d. Nutartis *El Corte Inglés / Komisija*, T-38/09, nepaskelbta Rink., EU:T:2013:675.

nepriimtinu. Todėl *Audiencia National* sprendimas įsiteisėjo ir ECI skola buvo panaikinta [27]. 2013 m. gruodžio 9 d. Bendrasis Teismas nusprendė, kad ECI ieškinys dėl Sprendimo REM 03/07 panaikinimo neteko dalyko, nors abi šalys, kurios prašė Bendrojo Teismo priimti sprendimą dėl šio sprendimo galiojimo, pateikė priešingus argumentus [28].

25. Atrodo, kad *Prenatal* nepateikė prieštaravimų nacionaliniu lygiu dėl tapataus Ispanijos institucijų sprendimo. 2009 m. gegužės 12 d., taikydamos Sprendimą REM 03/07, Ispanijos institucijos atmetė *Prenatal* prašymą atsisakyti išieškoti muitus. *Prenatal* apskundė šį sprendimą *Tribunal Económico Administrativo Regional de Cataluña* (toliau – TEARC) (Katalonijos regiono ekonominis ir administracinis teismas). TEARC skundą atmetė. Tuomet *Prenatal* pateikė apeliacinį skundą *Tribunal Superior de Justicia de Cataluña* (Katalonijos Aukščiausiasis Teismas; toliau – prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas).

26. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas mano, kad reikia kreiptis patarimo į Teisingumo Teismą. Jis primena, kad Komisijos sprendimu REM 03/07 rėmėsi TEARC, priimdamas savo sprendimą, tačiau *Prenatal* tvirtina, kad buvo įvykdytos sąlygos, nustatytos Muitinės kodekso 220 straipsnio 2 dalies b punkte ir 239 straipsnyje, ir kad ji turi teisę prašyti atsisakyti išieškoti aptariamus muitus arba prašyti juos grąžinti.

27. Todėl prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas klausia:

„1. Ar 2008 m. lapkričio 3 d. Komisijos sprendimas C(2008) 6317 *final*, kuriame nuspręsta, kad pagrįsta *a posteriori* įtraukti muitus į apskaitą ir kad nepagrįsta atsisakyti juos išieškoti konkrečiu atveju, susijusiu su tekstilės gaminių, kurių deklaruota kilmės šalis yra Jamaika, importu (byla REM 03/07), prieštarauja ES teisei, ypač Bendrijos muitinės kodekso 220 straipsnio 2 dalies b punktui ir 239 straipsniui?

2. Ar, kai prašoma atsisakyti išieškoti muitus ir Komisija praneša apie sprendimą, kad bylos faktinės ir teisinės aplinkybės panašios į kitos ankstesnės bylos, kurią ji jau išnagrinėjo, aplinkybes, arba apie sprendimą, kad yra nagrinėjamas panašus atvejis, kuris nors iš šių sprendimų laikytinas valstybės narės, kurioje prašoma atsisakyti išieškoti muitus, institucijoms privalomu teisės aktu ir dėl to jį gali apskųsti asmuo, pateikęs prašymą neišieškoti muitų [Reglamento (EEB) Nr. 2913/92 239 straipsnis] arba neįtraukti jų į apskaitą (Bendrijos muitinės kodekso 220 straipsnio 2 dalies b punktas)?

3. Jeigu Komisijos sprendimas nelaikytinas privalomu teisės aktu, ar nacionalinės institucijos privalo įvertinti tai, ar nagrinėjamo atvejo faktinės arba teisinės aplinkybės yra panašios?

4. Teigiamai atsakius į minėtą klausimą, jeigu atlikta tokia analizė ir nustatyta, kad tokių aplinkybių nėra, ar reikia taikyti [Reglamento Nr. 2454/93] 905 straipsnio 1 dalį ir dėl to Komisija privalo priimti tokioms institucijoms privalomą teisinį sprendimą?“

27 Dėl informacijos apie pakankamai sudėtingus lygiagrečiai pareikštus ieškinius žr. 2013 m. gruodžio 9 d. Nutarties *El Corte Inglés / Komisija*, T-38/09, nepaskelbta Rink.,, EU:T:2013:675, 6–9 punktus ir 17 punktą.

28 Žr. 2013 m. gruodžio 9 d. Nutarties *El Corte Inglés / Komisija*, T-38/09, nepaskelbta Rink., EU:T:2013:675, 26–41 punktus. Tuomet 42–84 punktuose Bendrasis Teismas išnagrinėjo ir atmetė septynis argumentus (kuriuos pateikė arba ECI, arba ECI ir Komisija, arba tik Komisija), kuriais siekta pateisinti tolesnį ieškinio nagrinėjimą, prieš priimdamas sprendimą, kad ieškinys neteko dalyko, ir nurodydamas abiem šalims padengti savo bylinėjimosi išlaidas.

28. *Prenatal*, Ispanijos vyriausybė ir Komisija pateikė rašytines pastabas. Remdamasis Teisingumo Teismo procedūros reglamento 61 straipsnio 1 dalimi, Teisingumo Teismas paprašė šalių per teismo posėdį nagrinėti tris klausimus, susijusius su: i) pareigų, kurios tenka Jamaikos institucijoms pagal Protokolo 15 ir 32 straipsnius, apimties aiškinimu; ii) tuo, kiek būtų galima atsižvelgti į naują argumentą, kad Komisija neužtikrino tinkamo susitarimo taikymo; iii) antrojo– ketvirtojo klausimų priimtinumu. Per 2018 m. spalio 25 d. įvykusį teismo posėdį šalys pateikė pastabas žodžiu ir atsakė į klausimus.

Vertinimas

Priimtinumas

29. Ispanijos vyriausybė tvirtina, kad visi keturi klausimai yra priimtini. Tačiau Komisija abejoja, ar antrasis, trečiasis ir ketvirtasis klausimai yra reikšmingi. Ji pažymi, kad tie klausimai susiję su nacionalinių institucijų diskrecija padaryti kitokias išvadas dėl *Prenatal* negu Komisijos išvados dėl ECI. Tačiau aišku, kad ir prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, ir TEARC dėl *Prenatal* rėmėsi Komisijos išvada dėl ECI, nes jie nusprendė, kad *Prenatal* padėtis yra panaši (netgi tapati) faktiniu ir teisės požiūriu. Todėl klausimas, ar nacionalinės institucijos gali naudotis diskrecija, yra ginčytinas.

30. Nepritariu (visiškai) Komisijos abejonėms. Išnagrinėsiu visus klausimus iš eilės.

31. 2 klausimą sudaro du atskiri aspektai: pirma, Komisijos medžiagos *renvoi* teisinis poveikis pagal Įgyvendinimo reglamento 905 straipsnio 2 dalį ir, antra, tai, ar *Prenatal* galėjo užginčyti šį *renvoi* tuo metu (2006 m.). Kalbant apie pastarąjį aspektą neginčijama, kad *Prenatal* dabar negali ginčyti *renvoi* rašto; ir nėra aišku, kokią reikšmę atsakymas į šį klausimą galėtų turėti šiai bylai [29]. Ir priešingai – akivaizdu, kad, susidūrus su *renvoi* sprendimu, valstybių narių turimos diskrecijos apimtis yra reikšminga. Iš tiesų, 3 ir 4 klausimai yra susiję su 2 klausimu, jais norima sužinoti, ar valstybės narės institucijos gali pačios daryti išvadas dėl prašymo atsisakyti išieškoti muitus, atsižvelgiant į tai, ar šis sprendimas formaliai juos saisto, ar ne.

32. Todėl, mano supratimu, pirma antrojo klausimo dalimi kartu su trečiuoju ir ketvirtuoju klausimais iš esmės siekiama nustatyti, kiek Ispanijos institucijų (muitinės ir teismų) išvados *Prenatal* byloje gali skirtis nuo tų, kurias Komisija priėmė ECI atveju. Šie klausimai būtų svarbūs pirmiausia tokiu atveju, jei Teisingumo Teismas, atsakydamas į pirmąjį klausimą, nuspręstų, kad Sprendimas REM 03/07 negalioja.

33. Todėl manau, kad pirmai antrojo klausimo daliai ir trečiajam bei ketvirtajam klausimams turėtų būti taikoma įprasta svarbos prezumpcija [30].

29 Taigi, toje byloje *nebuvo* daroma prielaida, kad *Prenatal* turėjo galimybę apskųsti ES priemonę tiesiogiai pagal SESV 263 straipsnį, todėl dabar negalėtų ginčyti jų galiojimo remdamasi SESV 267 straipsniu. Sprendimas REM 03/07 buvo taikomas ECI. Galima (mažų mažiausiai) ginčytis, ar *Prenatal* būtų turėjusi *locus standi* apskųsti *renvoi* raštą.

30 2010 m. rugsėjo 8 d. Sprendimo *Winner Wetten*, C-409/06, EU:C:2010:503, 36 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija.

„Naujas“ argumentas

34. Pastabose dėl Muitinės kodekso 239 straipsnio *Prenatal* tvirtina, kad Komisija neįvykdė įsipareigojimo užtikrinti tinkamą Kotonu susitarimo įgyvendinimą. Tai naujas argumentas ta prasme, kad šis argumentas nebuvo nei aiškiai išnagrinėtas Sprendime REM 03/07[31], nei nurodytas ieškinyje dėl panaikinimo, pareikštame Bendrajame Teisme[32]. Komisija teismo posėdyje pareiškė, kad jos negalima kritikuoti už tai, kad ji neanalizavo naujo argumento prieš šios bylos nagrinėjimą, nes ECI savo prašyme atsisakyti išieškoti muitus šio argumento nenurodė. *Prenatal* teigė, kad Komisija Sprendimo REM 03/07 70 punkte iš tiesų sureagavo į šį argumentą, nes nurodė, kad ji „nenustatė jokių kitų veiksnių, dėl kurių, tikėtina, galėjo susidaryti ypatinga padėtis“. Be to, remiantis SESV 267 straipsnyje nurodyta prašymo priimti prejudicinį sprendimą procedūra, niekas netrukdo pateikti šį argumentą, o Komisija bet kuriuo atveju privalo svarstyti, ar jos veiksmai prisidėjo prie to, kad susidarė ypatinga padėtis.

35. Mano nuomone, šis „naujas“ argumentas gali būti pateiktas šioje byloje. Jokiame bylos dėl ECI prašymo atsisakyti išieškoti muitus nagrinėjimo etape *Prenatal* neturėjo teisės ar galimybės pateikti argumentų. Tokią teisę turėjo tik ECI[33]. Dabar pagal SESV 267 straipsnyje nustatytą procedūrą šalims, kurios atsidūrė tokioje pat padėtyje kaip *Prenatal*, suteikiama galimybė prisidėti sprendžiant jų bylą ir teikti argumentus be apribojimų[34].

Pirmasis klausimas

36. Pirmiausia išnagrinėsiu reikalavimą pagal Muitinės kodekso 220 straipsnio 2 dalies b punktą, kuris susijęs su Protokolo 15 ir 32 straipsnių išaiškinimu, o vėliau išsiaiškinsiu tariamą „ypatingą padėtį“ pagal jo 239 straipsnį[35].

Muitinės kodekso 220 straipsnio 2 dalies b punktas

37. Pareiškėjas, siekiantis, kad būtų atsisakyta išieškoti muitus jo atžvilgiu arba jam būtų grąžintas muitas pagal 220 straipsnio 2 dalies b punktą, turi įvykdyti tris kumuliacines sąlygas[36]. Pirma, turi būti įrodyta, kad klaida sertifikatuose atsirado todėl, kad Jamaikos muitinė „žinojo ar turėjo žinoti“, jog prekės neatitiko sąlygų lengvatiniam režimui taikyti. Antra, pareiškėjas turėjo veikti sąžiningai arba pagrįstai negalėjo nustatyti institucijų padarytos klaidos. Trečia, pareiškėjas turėjo laikytis visų galiojančių teisės aktų nuostatų, susijusių su muitinės deklaracijos pateikimu.

38. Tik pirmoji iš šių sąlygų yra aptariama šioje byloje vertinant Sprendimo REM 03/07 galiojimą. *Prenatal* atveju reikėtų konkrečiai spręsti dėl antros ir trečios sąlygos, Komisija Sprendime REM 03/07 jų neapsvarstė, nes jame nagrinėta tik ECI.

31 Sprendimo REM 03/07 60 punkte, atrodo, ECI tvirtino, jog Komisija neinformavo „Bendrijos importuotojų apie jai kilusias abejones“, tačiau tai, mano nuomone, iš esmės kitas argumentas, kuris skiriasi nuo dabar nagrinėjamo.

32 2013 m. gruodžio 9 d. Nutarties *El Corte Inglés / Komisija*, T-38/09, nepaskelbta Rink., EU:T:2013:675, 59 ir 60 punktai.

33 Žr., *inter alia*, Įgyvendinimo reglamento 906a straipsnį ir šios išvados 18 punktą.

34 2013 m. gruodžio 9 d. Nutarties *El Corte Inglés / Komisija*, T-38/09, nepaskelbta Rink., EU:T:2013:675, 57 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija.

35 Toks atskirų dalių nagrinėjimas, mano nuomone, yra tinkamas metodas, nes kiekvienu straipsniu siekiama skirtingų tikslų: 220 straipsnio 2 dalies b punktu siekiama apsaugoti prekybininko *teisėtus lūkesčius*, kad *a posteriori* sprendimas rinkti arba atsisakyti rinkti muitus yra pagrįstas teisinga informacija ar kriterijais (1996 m. gegužės 14 d. Sprendimo *Faroe Seafood ir kiti*, C-153/94 ir 204/94, EU:C:1996:198, 87 punktas), o 239 straipsnis yra „*bendroji teisingumo išlyga*“ (2008 m. liepos 25 d. Sprendimo *C.A.S. / Komisija*, C-204/07 P, EU:C:2008:446, 85 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

36 2011 m. gruodžio 15 d. Sprendimo *Afasia Knits Deutschland*, C-409/10, EU:C:2011:843, 47 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija.

39. Teisingumo Teismas turi ribotas galimybes tikrinti ES teisės akto, kaip antai Sprendimo REM 03/07, galiojimą, kuriuo abejojama prašyme priimti prejudicinį sprendimą. Komisija turi plačią diskreciją vertindama įrodymus, kuriuos jai pateikė Ispanijos muitinė ir ECI. Todėl, išskyrus tuos atvejus, kai vertinant buvo padaryta akivaizdi klaida, pavyzdžiui, nebuvo „rūpestingai ir nešališkai išnagrinėtos visos svarbios konkretaus atvejo aplinkybės, kuriomis grindžiamos išvados“, Teisingumo Teismas savo vertinimu negali pakeisti ir nepakeis Komisijos vertinimo [37].

40. *Prenatal* teigia [38], kad Komisija padarė akivaizdžią klaidą, kai nusprendė, jog Jamaikos institucijos *nežinojo* apie EUR.1 sertifikato pažeidimus. Pagrįsdama šį argumentą ji tvirtina, kad tokį žinojimą įrodo i) 1998 m. JAMPRO [39] atlikto aptariamų eksportuojančių bendrovių audito ataskaita, kuri parodė akivaizdžius skirtumus tarp gamybos pajėgumų ir eksportuotų prekių kiekio; ii) faktas, kad 1998 m. Italijos ir Jungtinės Karalystės institucijos paprašė *ex posteriori* patikrinti išduotus sertifikatus, o Jamaikos institucijos į šiuos prašymus atsakė (jei apskritai atsakė) 2000 m., pateikdamos nelabai įtikinamus paaiškinimus dėl neatitikimų; ir iii) Ispanijos mokesčių pareigūno, kuris dalyvavo 2005 m. OLAF tyrime, ataskaita apie tai, kad, *inter alia*, pareigūnai Jamaikos muitinės eksporto zonoje kalbėjo apie nepakankamai tvarkomas importuotas prekes iš Kinijos prieš tai, kai jos toliau eksportuojamos.

41. Be to, *Prenatal* teigia, kad Komisija padarė klaidą nenuspręsdama, kad Jamaikos institucijos *turėjo žinoti* apie EUR.1 sertifikato pažeidimus. Šiuo atveju ji aiškina įpareigojimus, kurie buvo nustatyti Jamaikos institucijoms pagal Susitarimo V priedo 1 protokolo 15 straipsnio 5 dalį ir 32 straipsnį, taip, kad iš tų institucijų buvo reikalaujama atlikti fizinę eksportuojamų prekių patikrą, tačiau jos patikros neatliko. Jei jos būtų atlikusios patikrą, būtų nustačiusios pažeidimus. *Prenatal* pirmiausia remiasi 2006 m. sausio mėn. „Jamaican Trade Board“ protokolu, kuriuo buvo, *inter alia*, patvirtinta, kad atitinkamu laikotarpiu nebuvo sukurta fizinės patikros sistema.

42. Pareiškėjui, norinčiam įrodyti, kad atitinkamos muitinės *žinojo*, tenka sunki įrodinėjimo našta. Jis turi įrodyti, kad tos institucijos *iš tikrųjų* žinojo apie klaidą [40]. Tokie įrodymai turi atitikti griežtus patikimumo ir aiškumo standartus; jie negali būti pagrįsti tik spėjimais. Įrodymų kokybė turi būti tokia, kad ja būtų paneigta prielaida, jog institucijos *nežinojo*. Kai nėra jokių dokumentinių įrodymų, kurie iš esmės prilygsta institucijos prisipažinimui, retai tenka tokia sunki įrodinėjimo našta.

43. Tie įrodymai, kuriais rėmėsi ECI, prašydama atsisakyti išieškoti muitus, ir kuriuos *Prenatal* vėl teikia Teisingumo Teismui, nėra tokie, kad būtų galima teigti, jog įrodinėjimo pareiga yra įvykdyta. JAMPRO ataskaitoje nagrinėjamas 1998 m. liepos mėn. dviejų savaičių laikotarpis, todėl ja negalima remtis sprendžiant, kokią faktinę informaciją turėjo muitinė apie visą laikotarpį nuo 2002 m. sausio mėn. iki 2005 m. kovo mėn. Mano nuomone, nieko neįrodo faktas, kad Jamaikos muitinė žinojo apie JAMPRO ataskaitą, tačiau padarė išvadą, kad joms reikia tik pagrindimo, susijusio su 8 % skirtumu tarp eksporto apimties ir gamybos pajėgumų (palyginti su 252–559 % skirtumu, nurodytu JAMPRO ataskaitoje) [41]. O (ginčijamomis) dviejų pareigūnų, kurių tikslus statusas Jamaikos muitinės hierarchijoje nėra nustatytas, nuomonėmis negalima pagrįstai remtis norint padaryti išvadą apie konkrečią *visos* muitinės turimą informaciją.

37 Žr., *inter alia*, 1991 m. lapkričio 21 d. Sprendimo *Technische Universität München*, C-269/90, EU:C:1991:438, 13 punktą; 1995 m. lapkričio 9 d. Sprendimo *France-aviation / Komisija*, T-346/94, EU:T:1995:187, 34 punktą; 2010 m. liepos 8 d. Sprendimo *Afton Chemical*, C-343/09, EU:C:2010:419, 28 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją ir 1998 m. vasario 19 d. Sprendimo *Eyckeler & Malt / Komisija*, T-42/96, EU:T:1998:40, 77 ir 140 punktus.

38 Šioje išvadoje apsiribosiu argumentais, kuriuos pateikė *Prenatal* savo rašytinėse pastabose ir teismo posėdyje. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas savo nutartyje dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą apibendrino daugiau argumentų.

39 JAMPRO – tai santrumpa, žyminti pavadinimą „Jamaica Promotions Corporation“, toks buvo, kiek man žinoma, Jamaikos vyriausybės agentūros pavadinimas. 2002 m. jos funkcijos buvo perduotos „Jamaica Trade Board“.

40 Prašymą atsisakyti išieškoti muitus pateikusiam asmeniui tenka pareiga įrodyti, kad buvo „akivaizdu“, jog sertifikatą išdavusios institucijos žinojo ar turėjo žinoti; 2006 m. kovo 9 d. Sprendimo *Beemsterboer Coldstore Services*, C-293/04, EU:C:2006:162, 45 punktas.

41 Kaip nurodyta jos 2000 m. vasario mėn. atsakymuose Italijai ir Jungtinei Karalystei. Faktas, kad tie raštai, atrodo, buvo išsiųsti pavėluotai, tariamai pažeidžiant Susitarimo V priedo 1 protokolo 32 straipsnio 5 dalį, yra nereikšmingas sprendžiant apie Jamaikos institucijų turimą faktinę informaciją atitinkamu laikotarpiu.

44. Todėl atmetu argumentą, kad, atsižvelgiant į 1998 m. JAMPRO audito ataskaitą[42], į Jamaikos muitinės atsakymus į prašymus atlikti *ex posteriori* patikrą[43] ir į kai kurių pareigūnų pateiktus įrodymus[44], Komisija padarė akivaizdžią vertinimo klaidą nuspręsdama, kad Jamaikos institucijos nežinojo apie EUR.1 sertifikato pažeidimus.

45. Tą pačią išvadą darau dėl papildomo argumento, kad Jamaikos muitinė *turėjo žinoti* apie tuos pažeidimus.

46. *Prenatal* argumentas šiuo atveju pagrįstas Jamaikos muitinės pozityvia teisine pareiga atlikti *fizinę* eksportuojamų prekių patikrą, kitaip negu tik dokumentų patikrinimo atveju. *Prenatal* aiškina šią pareigą remdamasi Susitarimo V priedo Protokolo 15 ir 32 straipsniais.

47. Aš šiose nuostatose tokios pareigos neįžvelgiu.

48. Pirma, Protokolo 15 straipsnyje aprašoma procedūra, pagal kurią eksportuotojas gauna EUR.1 sertifikatą. Jame pabrėžiamas dokumentų eiliškumas. Pareigas ir įsipareigojimus dalijasi eksportuotojai ir išduodančioji muitinė. Vadinasi, reikalaujama, kad eksportuotojai užpildytų EUR.1 judėjimo sertifikato ir prašymo formas (15 straipsnio 2 dalis) ir būtų „pasirengę <…> eksportuojančios <…> valstybės muitinės pareigūnams reikalaujant, bet kuriuo metu pateikti visus reikalingus atitinkamų produktų kilmę įrodančius dokumentus <…>“ (15 straipsnio 3 dalis). Muitinė reikalauja „imtis visų būtinų priemonių“ produktų kilmei patikrinti ir „turi teisę pareikalauti bet kokių įrodymų ir atlikti bet kurį eksportuotojo sąskaitų patikrinimą ar bet kurį kitą, jos manymu, būtiną patikrinimą“ (15 straipsnio 5 dalis).

49. Jokia 15 straipsnio, ypač 5 dalies, nuostata neįpareigoja muitinės imtis konkrečių ar specialių veiksmų ar priemonių, *a fortiori* atlikti fizinės patikros, nesvarbu, ar tai būtų daroma dažnai, ar kitaip. Pirmoje 15 straipsnio 5 dalies eilutėje valdžios institucijoms nustatyta pareiga yra sušvelninama žodžiu „būtinų“ tame pačiame sakinyje. Todėl tik pati institucija turi nuspręsti, kas yra būtina. Šią diskreciją pabrėžia žodis „visų“, įrašytas prieš žodžius „būtinų priemonių“. Taip sustiprinama tų institucijų turima diskrecija, o ne nurodoma, kad būtina taikyti tam tikrą patikrinimo procedūrą. Todėl sutinku su Komisija, kad 15 straipsnio 5 dalimi Jamaikos muitinei tik suteikiama teisė atlikti fizinę patikrą, jei ji nuspręstų, kad tokia patikra būtina[45]. Atsižvelgiant į šią išvadą, negalima kritikuoti Jamaikos muitinės, kuri, atrodo, teikė pirmenybę dokumentų patikra pagrįstam tikrinimo procesui[46].

50. Antra, 1 protokolo 32 straipsnyje reikalaujama, kad EUR.1 sertifikatus išduodančios muitinės patikrinimus atliktų i) atsitiktiniu būdu ir ii) remdamosi valstybės narės prašymu. Jei valstybė narė pateikia tokį prašymą, reikia grąžinti visus atitinkamus dokumentus, kurie padės išduodančioms institucijoms atlikti patikrinimą (32 straipsnio 2 dalis). Kai institucijos turi šiuos dokumentus, jos „turi teisę pareikalauti bet kurių įrodymų ir atlikti bet kurį <…> patikrinimą <…> (32 straipsnio 3 dalis). Jei toks patikrinimas „nurodo, kad šio protokolo nuostatos yra pažeidžiamos“, 32 straipsnio 7 dalyje nurodoma, kad turi būti (*inter alia*) atlikti „reikiami tyrimai“.

42 Žr. Sprendimo REM 03/07 38–42 punktus.

43 Žr. Sprendimo REM 03/07 27–34 punktus, ypač 31–33 punktus.

44 Žr. Sprendimo REM 03/07 52 ir 53 punktus. Čia norėčiau pažymėti, kad Komisijos pastabų 59 punkte ji nurodo rašytinius pareiškimus, kuriuos pateikė Bendrajam Teismui dėl bylos, dėl kurios priimta 2013 m. gruodžio 9 d. Nutartis *El Corte Inglés / Komisija*, T-38/09, nepaskelbta Rink., EU:T:2013:675. Aš į juos neatsižvelgiau. Visi argumentai turėtų būti išdėstyti Teisingumo Teismui pateiktų pastabų dėstomojoje dalyje, o ne išslapstyti prieduose, kuriuos šioje byloje iš viso sudarytų daugiau kaip 70 puslapių *papildomų* argumentų (ispanų kalba).

45 Pagal analogiją žr. 1997 m. liepos 17 d. Sprendimo *Pascoal & Filhos*, C-97/95, EU:C:1997:370, 65 ir 66 punktus, kuriuose aiškinamos panašios nuostatos.

46 *Prenatal* pabrėžė „patvirtinto eksportuotojo“ statusą, kurį galima suteikti pagal Protokolo 20 straipsnį. Šis statusas leidžia eksportuotojams patiems sertifikuoti savo prekes dėl lengvatinio režimo. Tačiau tai, kad buvo sukurtas toks statusas, nereiškia, kad *visi kiti* patikrinimai turi būti susiejami su fizine patikra.

51. Nemanau, kad 32 straipsniu Jamaikos muitinei nustatoma absoliuti ar pozityvi pareiga atlikti fizinę patikrą *a fortiori* konkrečiu metu ar nustatytu periodiškumu. Nors ji neabejotinai turi teisę atlikti fizinę patikrą, tačiau ji neturi tokios pareigos. Gavusi valstybių narių muitinių atsiųstus prašymus pagal 32 straipsnį, Jamaikos muitinė galėjo įvykdyti pareigą patvirtinti atitinkamus sandorius remdamasi turimais patvirtinamaisiais dokumentais, papildytais atitinkamais tyrimais.

52. Todėl atmetu *Prenatal* argumentą, kad Jamaikos muitinė nežinojo apie pažeidimus, nes ji neįvykdė savo teisinio įsipareigojimo atlikti fizines patikras. Nepaisant (atskiro) įrašo *Jamaican Trade Board* protokole, kad „patikros sistema nebuvo įgyvendinta“, Komisija nepadarė akivaizdžios klaidos atlikdama vertinimą šiuo klausimu. Darydama tokią išvadą, neatmetu galimybės, kad kada nors ateis toks laikas, kai įrodymai, į kuriuos buvo atkreiptas eksportuojančios šalies muitinės dėmesys, bus tokie reikšmingi, kad bus priimtas sprendimas, jog būtina atlikti fizinę patikrą. Tačiau nemanau, kad šioje byloje Teisingumo Teismui pateikta medžiaga galėtų tapti tokiais įrodymais.

Muitinės kodekso 239 straipsnis

53. Siekdamas pateikti tinkamą ieškinį, pagrįstą susidariusia ypatinga padėtimi pagal Muitinės kodekso 239 straipsnį, pareiškėjas turi įrodyti, kad „yra išskirtinėje padėtyje, palyginti su kitais tą pačią veiklą vykdančiais subjektais, ir kai nesant šių aplinkybių jis nebūtų patyręs žalos dėl paskesnio muitų įtraukimo į apskaitą“ [47]. Todėl pareiškėjui tenka įrodinėjimo pareiga.

54. Kadangi šis argumentas šioje byloje nagrinėjamas pirmą kartą, Teisingumo Teismo teisminė kontrolė nėra skirta tik nustatyti, ar Komisija padarė akivaizdžią vertinimo klaidą. Teisingumo Teismas turės nuspręsti, ar Komisija nustatė „pusiausvyrą tarp, pirma, Bendrijos intereso užtikrinti visišką muitų teisės aktų, neatsižvelgiant į tai, ar tai yra Bendrijos teisės aktai ar kiti jai privalomi teisės aktai, nuostatų laikymąsi ir, antra, sąžiningo importuotojo intereso nepatirti žalos, viršijančios įprastą komercinę riziką“ [48].

55. Teisingumo Teismas nustatė, kad ypatinga padėtis gali susidaryti, kai Komisijos atliekama tinkamo tarptautinio susitarimo įgyvendinimo kontrolė buvo „su trūkumais“ [49]. Komisija, kaip Sutarčių bei pagal jas sudarytų susitarimų sergėtoja, taikydama susitarime arba pagal jį priimtuose sprendimuose numatytas priemones, privalo užtikrinti, kad trečioji šalis tinkamai vykdytų įsipareigojimus, kuriuos ji prisiėmė pagal su ES sudarytą susitarimą [50].

56. Ši pareiga taip pat susijusi su dviejų konkuruojančių principų pusiausvyros užtikrinimu. Viena vertus, taikomas *abipusio pasitikėjimo* principas, kuriuo paremti tarptautiniai prekybos susitarimai. Todėl Komisija (ir valstybių narių institucijos) (bent iš pradžių) privalo pritarti pareiškimams, kuriuos padarė eksportuojančios šalies (tokios kaip Jamaika) institucijos [51]. Antra vertus, Kotonu susitarimas yra toks susitarimas, kuris visų pirma yra finansiškai naudingas vienai šaliai (AKR valstybėms) ir kurio lengvatinio režimo sistema neišvengiamai vilioja nesąžiningus asmenis vengti įsipareigojimų ir piktnaudžiauti. Todėl Komisija turi būti ypač atidi atlikdama savo pareigą kontroliuoti ir prižiūrėti.

47 2008 m. liepos 25 d. Sprendimo *C.A.S. / Komisija*, C-204/07 P, EU:C:2008:446, 88 punktas ir ten minima jurisprudencija. Apie „ypatingą padėtį“ gali pranešti daugiau kaip vienas prekybininkas tuo pačiu metu; žr., *inter alia*, 2011 m. vasario 17 d. Sprendimo *Bolton Alimentari*, C-494/09, EU:C:2011:87, 55, 56 punktus ir 61 punktą.

48 2008 m. liepos 25 d. Sprendimo *C.A.S. / Komisija*, C-204/07 P, EU:C:2008:446, 93 punktas.

49 2008 m. liepos 25 d. Sprendimo *C.A.S. / Komisija*, C-204/07 P, EU:C:2008:446, 92 punktas.

50 2008 m. liepos 25 d. Sprendimo *C.A.S. / Komisija*, C-204/07 P, EU:C:2008:446, 95 punktas ir SESV 211 straipsnis.

51 Konkrečiai dėl Kotonu susitarimo žr. 2011 m. gruodžio 15 d. Sprendimo *Afasia Knits Deutschland*, C-409/10, EU:C:2011:843, 28 ir 29 punktus bei juose nurodytą jurisprudenciją. Pagal analogiją taip pat žr. 2018 m. liepos 25 d. Sprendimo *Komisija* / *Combaro*, C-574/17 P, EU:C:2018:598, 50, 55 ir 56 punktus bei juose nurodytą jurisprudenciją.

57. *Prenatal* iš principo teigia, kad iš Komisijos buvo reikalaujama taikyti priemones, kurios turėjo užkirsti kelią nesąžiningai veiklai; o konkrečiai – kad ji turėjo kontroliuoti Jamaikos institucijas. Vadinasi, *Prenatal* labiau akcentuoja kontrolę ir prevenciją, o ne vien *ex post* tyrimą ir intervenciją. Trumpai tariant, Komisija yra kaltinama *pasyvumu*, kai iš jos buvo teisiškai reikalaujama veikti *aktyviai*.

58. *Prenatal* bando įrodyti, kad Komisija nevykdė kontrolės, remdamasi teiginiais dviejuose Komisijos komunikatuose ir Audito Rūmų ataskaita [52]. *Prenatal* nurodo MBK, sukurtą pagal Protokolo 37 straipsnį, kurio pagrindinė užduotis yra užtikrinti „teisingą ir vienodą protokolo taikymą“ ir kurio narė yra Komisija, ir pirmiausia remiasi 37 straipsnio 2 dalimi, kurioje nurodyta, kad Komisija „nuolatos tikrina, kokį poveikį AKR valstybėms turi kilmės taisyklių taikymas“. Be to, *Prenatal* remiasi Protokolo 31 straipsnio 2 dalimi, kuria reikalaujama, kad ES, užjūrio šalys ir teritorijos bei AKR valstybės „padėtų viena kitai įgaliodamos kompetentingas muitinės institucijas tikrinti judėjimo sertifikatų EUR.1, deklaracijų sąskaitose faktūrose autentiškumą“.

59. Man atrodo, kad *Prenatal* per daug ieško nuostatose, kuriomis ji remiasi. 31 straipsnio 2 dalyje reikalaujama, kad dokumentų autentiškumą užtikrintų „kompetentingos muitinės institucijos“. Šią užduotį dalijasi keli subjektai. Kita vertus, Komisija pati nereguliuoja ES muitų režimo. Už jį pirmiausia yra atsakingos eksportuojančių ir importuojančių valstybių narių muitinės. Todėl daug priežiūros ir kontrolės užduočių atlieka valstybių narių muitinės. Protokolo 32 straipsniu toms institucijoms suteikiama teisė reikalauti konkretaus pobūdžio veiksmų iš savo partnerių AKR valstybėse ir iš tiesų panaikinti lengvatinį režimą, jei, pavyzdžiui, joms kyla „pagrįst[ų] abejon[ių]“ ir jei atsakymai į jų raštus, kuriais prašoma atlikti patikrinimą, pateikiami pavėluotai (32 straipsnio 6 dalis). Kad ir kaip būtų, Komisija neįvykdys savo pareigos, jei ji pati nesidomės atitinkamais pokyčiais valstybės narės lygiu ir vėliau nesiims tinkamų veiksmų. Tačiau šioje byloje, remiantis Teisingumo Teismui pateiktais ribotais įrodymais, galima daryti prielaidą, kad Komisija *susisiekė* su valstybės narės muitine. Komisija teismo posėdyje konstatavo, kad Vokietija 2003 m. ją informavo apie valstybių narių raštus, kuriais buvo prašoma atlikti patikrinimą. 2004 m. kovo mėn. buvo pradėta OLAF procedūra, kurią vykdant 2005 m. vasario ir kovo mėn. buvo apsilankyta Jamaikoje. Bent jau 2004 m. rugsėjo mėn. surengti posėdžiai, kuriuose aptarti atitinkami klausimai. Remiantis šia informacija negalima užtikrintai teigti, kad Komisija buvo visiškai pasyvi, nors, žvelgiant retrospektyviai, papildomi arba spartesni veiksmai būtų buvę naudingi [53]. Taip pat pažymiu, kad 37 straipsnio 2 dalyje reikalaujama, kad MBK apsvarstytų kilmės taisyklių taikymo „poveikį“ tokioms valstybėms kaip Jamaika, o ne aktyviai kontroliuotų tų taisyklių taikymą.

60. Todėl nemanau, kad Komisija pažeidė savo konkrečius įsipareigojimus pagal Kotonu susitarimą. Nemanau, kad pakanka nurodyti bendro pobūdžio „gero administravimo pareigą“ tam, kad Komisijai būtų nustatytos pozityvios pareigos, kurių būtų reikalaujama, kad susidarytų „ypatinga padėtis“ pagal Muitinės kodekso 239 straipsnį [54].

61. Vadinasi, šioje byloje taikomi teisiniai reikalavimai labai skiriasi nuo tų, kuriais remdamasis Teisingumo Teismas ankstesniais atvejais patvirtino, kad susidarė ypatinga padėtis. Pavyzdžiui, byloje *C.A.S.* / *Komisija*, Komisija išsamiai nenagrinėjo atitinkamų klausimų, nors ji teisiškai privalėjo jais domėtis pagal konkrečias ES ir Turkijos susitarimo sąlygas [55]. Byloje *Eyckeler & Malt* / *Komisija*

52 Komisijos komunikatas Tarybai, Lengvatinės prekybos susitarimų vykdymo stebėsenos veiksmų planas, COM/2014/0105 *final*, 2014 m. vasario 26 d.; Komisijos komunikatas Tarybai, Europos Parlamentui ir Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui – Kilmės taisyklės preferenciniuose prekybos susitarimuose – Ateities gairės, KOM/2005/0100 galutinis, 2005 m. kovo 16 d.; Europos Audito Rūmų specialioji ataskaita Nr. 2/2014 „Ar tinkamai valdomi preferenciniai prekybos susitarimai?“.

53 Patogumo sumetimais I priede pateikiu lentelę, kurioje pagal mano supratimą išdėstyta esminių pokyčių chronologija, aprašyta bylos šalių.

54 2001 m. gegužės 10 d. Sprendimo *Kaufring ir kt.* / *Komisija*, T-186/97, T-187/97, T-190/97–T-192/97, T-210/97, T-211/97, T-216/97–T-218/97, T-279/97, T-280/97, T-293/97 ir T-147/99, EU:T:2001:133, 257 punkte ir jame nurodytoje jurisprudencijoje pateiktas nuorodas aš vertinu kaip pagrindžiančias Teisingumo Teismo išvadą, kurią jis jau padarė dėl konkrečios šioje byloje aptariamų susitarimų formuluotės.

55 2008 m. liepos 25 d. sprendimo, C-204/07 P, EU:C:2008:446, 97–100 punktai, 112 punktas ir 117–120 punktai.

Komisija taip pat buvo aiškiai įpareigota kas dešimt dienų kontroliuoti jautienos importą iš Argentinos, kad užtikrintų, jog tinkamai taikoma galiojanti jautienos kvota. Komisija ne tik žinojo, kad kvota buvo viršyta, bet ir netaikė jokių kontrolės priemonių, kuriomis būtų buvęs nustatytas šis perviršis, todėl ji padarė „sunkų pažeidimą“ [56]. Byloje *Kaufring ir kt.* / *Komisija* Bendrasis Teismas išvardijo nemažai žinomų atvejų, kai Turkija ilgu laikotarpiu nesilaikė įsipareigojimų pagal konkrečias Europos ekonominės bendrijos ir Turkijos asociacijos susitarimo sąlygas ir „įvairius sprendimus, kuriuos Asociacijos taryba priėmė pagal papildomo protokolo 2 ir 3 straipsnius“, ir nurodė, kad Komisija neatkreipė dėmesio į šiuos trūkumus, nors turėjo atitinkamus įgaliojimus [57].

62. Todėl siūlau atsakyti į pirmąjį klausimą taip, kad, išnagrinėjus Teisingumo Teismui pateiktą informaciją, nebuvo nustatyta veiksnių, kurie verstų abejoti Sprendimo C(2008) 6317 *final*, susijusio su Sprendimu REM 03/07, galiojimu.

Antrasis–ketvirtasis klausimai

Antrasis klausimas

63. Komisijos sprendimas neperduoti medžiagos pagal Įgyvendinimo reglamento 905 straipsnį prisidėjo prie to, kad buvo sustabdyta atitinkamos muitinės diskrecija imtis veiksmų dėl prašymo atsisakyti išieškoti muitus arba grąžinti juos, kol Komisija įvertins analogišką medžiagą [58]. Todėl šia konkrečia ir ribota apimtimi *renvoi* sprendimas teisiškai laikinai sustabdo muitinės diskreciją.

64. Tačiau *Prenatal* negalėjo apskųsti šio sprendimo ir (arba) jo perdavimo Ispanijos muitinei. Kad *Prenatal* galėtų apskųsti kitam adresatui skirtą raštą ir (arba) susisiekimo būdą, ji turėtų įrodyti, kad raštas yra tiesiogiai [59] ir konkrečiai su ja susijęs [60]. Kalbėdama apie tiesioginę sąsają aš neįsivaizduoju, kokį teisinį poveikį *renvoi* raštas daro *Prenatal* padėčiai. Muitinė išsaugojo teisę įvertinti jai pateiktą medžiagą, nors ši teisė buvo laikinai sustabdyta [61]. Aš taip pat neįsivaizduoju, kaip *Prenatal* galėjo teigti, kad *renvoi* raštas buvo konkrečiai su ja susijęs: akivaizdu, kad kitų prekybininkų padėtis būtų tokia pati. Be to, Komisijos atliktas medžiagos *renvoi* nėra sprendimas, kaip apibrėžta Muitinės kodekso 4 straipsnio 5 dalyje, nes ši apibrėžtis taikoma tik „muitinės“, kuri pati apibrėžta 4 straipsnio 3 dalyje kaip „institucija, *inter alia*, atsakinga už muitinės veiklos taisyklių taikymą“, aktams. Remiantis Muitinės kodeksu, Komisija nėra atsakinga už „muitinės veiklos taisyklių taikymą“.

65. Nors atitinkamas pareiškėjas neabejotinai gali ginčyti galiausiai Komisijos priimtą sprendimą pagal Įgyvendinimo reglamento 907 straipsnį, tokios teisės neturi pareiškėjas, kurio byla nagrinėjama tuo pačiu metu, tačiau šis nagrinėjimas buvo laikinai sustabdytas. Vis dėlto jo teisė į gynybą yra apsaugota taikant SESV 267 straipsnyje nustatytą prašymo priimti prejudicinį sprendimą procedūrą [62].

66. Todėl atsakymas į antrąjį klausimą turėtų būti toks, kad Komisijos sprendimas, priimtas pagal Reglamento Nr. 2454/93 905 straipsnio 6 dalį, atmesti medžiagą, kurią atsiuntė Ispanijos muitinė, nedaro poveikio atitinkamo pareiškėjo teisinei padėčiai ir šis pareiškėjas jo negali ginčyti pagal Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo.

56 1998 m. vasario 19 d. sprendimo, T-42/96, EU:T:1998:40, 162–190 punktai.

57 2001 m. gegužės 10 d. Sprendimo *Kaufring ir kt.* / *Komisija*, T-186/97, T-187/97, T-190/97–T-192/97, T-210/97, T-211/97, T-216/97–T-218/97, T-279/97, T-280/97, T-293/97 ir T-147/99, EU:T:2001:133, 257–273 punktai.

58 2016 m. balandžio 21 d. Nutarties *Makro autoservicio mayorista ir Vestel Iberia* / *Komisija*, C-264/15 P ir C-265/15 P, nepaskelbta Rink., EU:C:2016:301, 47 punktas.

59 2008 m. kovo 13 d. Sprendimo *Komisija* / *Infront WM*, C-125/06 P, EU:C:2008:159, 47 punktas.

60 1963 m. liepos 15 d. Sprendimo *Plaumann / Komisija*, 25/62, EU:C:1963:17, p. 107.

61 2016 m. balandžio 21 d. Nutarties *Makro autoservicio mayorista ir Vestel Iberia* / *Komisija*, C-264/15 P ir C-265/15 P, nepaskelbta Rink., EU:C:2016:301, 47–49 punktai.

62 2013 m. gruodžio 9 d. Nutarties *El Corte Inglés / Komisija*, T-38/09, nepaskelbta Rink., EU:T:2013:675, 57 punktas.

Trečiasis ir ketvirtasis klausimai

67. Išnagrinėsiu šiuos klausimus kartu ir apsvarstysiu dvi suformuluotas hipotezes.

68. Jei Teisingumo Teismas nuspręs, kaip jam siūliau, kad Sprendimas REM 03/07 galioja, šis sprendimas toliau saistys Ispanijos muitinę ir teismines institucijas ECI atžvilgiu [63]. Tuomet Ispanijos muitinė turės atsižvelgti „į kiekvieną ypatybę, faktinę arba teisinę, kuri galėtų apibūdinti konkrečią *Prenatal* padėtį“, kad galėtų nuspręsti, ar jos padėtis yra „pakankamai skirtinga nuo [ECI], kad būtų galima pateisinti kitokią išvadą“ [64].

69. Jei, kita vertus, Teisingumo Teismas nuspręstų, kad Sprendimas REM 03/07 negalioja, Komisija turėtų imtis taisomųjų veiksmų, susijusių su jos įsipareigojimų pagal SESV 266 straipsnį taikymu. Ispanijos muitinė negali iš naujo vertinti *Prenatal* prašymo, kol Komisija tinkamai ir teisėtai neužbaigs „procedūros pagal 906–909 straipsnius“ dėl ECI medžiagos [65].

70. Žinoma, gali būti, jog, išnagrinėjusi *Prenatal* prašymą, Ispanijos muitinė (ir teismai) gali nuspręsti, kad jos padėtis *nėra* ta pati kaip ECI padėtis, todėl jai *netaikomas* Komisijos (naujas) sprendimas dėl pastarosios skolos muitinei.

71. Ar tokiu atveju Ispanijos institucijos turės iš naujo pradėti procedūrą pagal 905 straipsnį ir perduoti medžiagą Komisijai, kad ji atliktų antrą įvertinimą? Mano nuomone, jos privalo taip padaryti, kad užtikrintų vienodą sąlygų, pagal kurias galima atsisakyti išieškoti muitus ir juos grąžinti, taikymą [66]. Tokia tvarka atspindi funkcijų pasiskirstymą pagal Įgyvendinimo reglamentą. Nacionalinės muitinės priima sprendimus dėl muitą privalančio sumokėti asmens skolos, o Komisija sprendžia dėl prašymų atsisakyti išieškoti muitus ir juos grąžinti, kai susidaro ypatinga padėtis.

72. Todėl siūlau Teisingumo Teismui į trečiąjį ir ketvirtąjį klausimus atsakyti taip, kad Komisijos priimtas sprendimas pagal Reglamento Nr. 2454/93 907 straipsnį saisto nacionalines muitines ir teismines institucijas ir turi būti taikomas prašymui atsisakyti išieškoti muitus ir juos grąžinti, kurį pateikia kitas pareiškėjas, nebent yra ypatybė, faktinė ir teisinė, kuri apibūdina jo padėtį kaip pakankamai skirtingą, kad ja būtų galima pateisinti kitokią išvadą. Tokiu atveju nacionalinės institucijos privalo perduoti to pareiškėjo medžiagą Komisijai, kad ji galėtų priimti sprendimą pagal Reglamento Nr. 2454/93 905 straipsnio 1 dalį.

63 Kol Komisija nepriėmė Sprendimo REM, nacionalinis teismas privalo tik vengti „priimti <...> Komisijos sprendimui prieštaraujančius sprendimus“, kiek jis „žino, kad kreiptasi į Komisiją pagal Muitinės kodekso 220 arba 239 straipsnį“; žr. 2008 m. lapkričio 20 d. Sprendimo *Heuschen & Schrouff Oriental Foods Trading*, C-375/07, EU:C:2008:645, 66 punktą. Tikėtina, kad nacionalinis teismas nežinojo, jog buvo kreiptasi į Komisiją, todėl panaikino Ispanijos institucijos sprendimą vėliau įtraukti importo muitus į apskaitą ECI atžvilgiu; žr. šios išvados 23 ir 24 punktus. Akivaizdu, kad bet kuriuo atveju dabar negalima imtis kitų veiksmų prieš ECI, kad būtų grąžinti aptariami muitai. Šis klausimas yra *res judicata*.

64 2016 m. balandžio 21 d. Nutarties *Makro autoservicio mayorista ir Vestel Iberia / Komisija*, C-264/15 P ir C-265/15 P, nepaskelbta Rink., EU:C:2016:301, 48 ir 49 punktai ir Įgyvendinimo reglamento 908 straipsnio 1 ir 2 dalys.

65 Pagal analogiją žr. 1999 m. rugsėjo 7 d. Sprendimo *De Haan*, C-61/98, EU:C:1999:393, 48 punktą.

66 2008 m. lapkričio 20 d. Sprendimo *Heuschen & Schrouff Oriental Foods Trading*, C-375/07, EU:C:2008:645, 62 ir 63 punktai; taip pat žr. Muitinės kodekso 2 straipsnio 2 dalį.

Išvada

73. Todėl siūlau Teisingumo Teismui į klausimus, kuriuos uždavė *Tribunal Superior de Justicia de Cataluña* (Katalonijos Aukščiausiasis Teismas, Ispanija) pateiktame prašyme priimti prejudicinį sprendimą, atsakyti taip:

1. Išnagrinėjus Teisingumo Teismui pateiktą informaciją, nebuvo nustatyta veiksnių, kurie verstų abejoti Sprendimo C(2008) 6317 *final*, kuriame nuspręsta, kad pagrįsta *a posteriori* įtraukti muitus į apskaitą ir kad nepagrįsta atsisakyti juos išieškoti konkrečioje byloje, susijusioje su tekstilės gaminių, kurių deklaruota kilmės šalis yra Jamaika, importu (byla REM 03/07), galiojimu.

2. Komisijos sprendimas, priimtas pagal 1993 m. liepos 2 d. Komisijos reglamento (EEB) Nr. 2454/93, išdėstančio Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2913/92, nustatančio Bendrijos muitinės kodeksą, įgyvendinimo nuostatas, iš dalies pakeisto 2003 m. liepos 25 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 1335/2003, 905 straipsnio 6 dalį, atmesti medžiagą, kurią perdavė Ispanijos muitinė, nedaro poveikio atitinkamo pareiškėjo teisinei padėčiai ir šis pareiškėjas jo negali ginčyti pagal Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo.

3. Komisijos priimtas sprendimas pagal Reglamento Nr. 2454/93 907 straipsnį saisto nacionalines muitines ir teismines institucijas ir turi būti taikomas prašymui atsisakyti išieškoti muitus ir juos grąžinti, kurį pateikia kitas pareiškėjas, nebent yra ypatybė, faktinė ir teisinė, kuri apibūdina jo padėtį kaip pakankamai skirtingą, kad ja būtų galima pateisinti kitokią išvadą. Tokiu atveju nacionalinės institucijos privalo perduoti to pareiškėjo medžiagą Komisijai, kad ji galėtų priimti sprendimą pagal Reglamento Nr. 2454/93 905 straipsnio 1 dalį.

I priedas: Pagrindinių veiksmų ir pokyčių chronologija

1998 m. liepos mėn.	JAMPRO ataskaitos
1998 m. gegužės ir spalio mėn.	Italijos ir Jungtinės Karalystės muitinių raštai, išsiųsti Jamaikos muitinei
2000 m. vasario mėn.	Jamaikos muitinės atsakymai Italijos ir Jungtinės Karalystės muitinėms
2003 m. spalio mėn.	Jamaikos muitinės atsakymas Italijos muitinei dėl patikrinimo po importo
2003 m.	Komisija sužino apie valstybės narės muitinės raštus
2004 m. kovo mėn.	Pradėtas OLAF tyrimas
2004 m. liepos mėn.	Jamaikos muitinės atsakymas Vokietijos muitinei dėl patikrinimo po importo
2004 m. rugsėjo mėn.	ES valstybių narių ir Komisijos (OLAF) posėdis, kuriame buvo iškeltas klausimas dėl raštų
2005 m. kovo mėn.	OLAF tyrimas Jamaikoje
2006 m. sausio mėn.	*Trade Board* protokolas